

Notat om Region Midtjyllands engagement i Åkanden

Resume:

Med virkning fra 1. januar 2009 ønsker Hospitalsenhed Vest at opsige aftalen med Køkkenet Åkanden om levering af forplejning til Regionshospitalet Ringkøbing og Regionshospitalet Lemvig. Hospitalsenhed Vest ønsker selv at stå for forplejningen fremover idet Hospitalsledelsen forventer, at en sådan omlægning vil kunne give en årlig besparelse på cirka 1,2 millioner. Hjemtagningen af forplejningen vil betyde, at Region Midtjylland er forpligtiget til at opsige samarbejdet i Interessentskabet Åkanden. Interessentskabet vil herefter blive opløst, og i henhold til aftalerne i interessentskabskontrakten vil interessentskabets aktiver og passiver blive fordelt mellem de to interessenter, Ringkøbing-Skjern kommune og Region Midtjylland.

Dato 22.04.2008
Journalnr. 1-26-9-07
Anders Ryelund
Tel. +45 8728 4455
Anders.Ryelund@stab.rm.dk

Side 1

1. Ønske om ændret engagement i Interessentskabet Åkanden

Hospitalsenhed Vest er forpligtiget af Region Midtjylland til at finde besparelser på budgettet, som et led i den generelle sparerunde i 2008. Hospitalsenhed Vest har undersøgt mulighederne for at finde besparelser på budgettet, som vil have begrænset negativ betydning for patienter og personale. Disse overvejelser har ført til et forslag om at lade leveringen af forplejning til Regionshospitalet Ringkøbing og Regionshospitalet Lemvig overgå fra Åkanden til køkkenet på Regionshospitalet Holstebro.

Interessentskabet Åkanden står desuden overfor en udvidelse af køkkenets kølekapacitet, som følge af de senere års stigning i efterspørgsel på køkkenets produkter. Før denne investering iværksættes vil det være hensigtsmæssigt, at få afklaret om Region Midtjylland ønsker at fastholde sit engagement i Interessentskabet.

Dette notat vil give en beskrivelse af interessentskabet Åkanden og Region Midtjyllands nuværende engagement i interessentskabet. Notatet vil indeholde en økonomisk, kvalitetsmæssig og juridisk vurdering af forskellen mellem levering af forplejning fra henholdsvis køkkenet i Regionshospitalet Holstebro og Åkanden.

2. Region Midtjylland og køkkenet Åkanden

Interessentskabet Åkanden blev etableret i april 2003 af Ringkøbing amt og Egvad kommune med henblik på at give et madtilbud til Egvad Kommunes brugere og patienter på Tarm sygehus. I 2004 lukker Ringkøbing amt en række sengepladser på Tarm sygehus og reducerede dermed behovet for forplejning fra Åkanden. I 2005 opstartes à la carte mad projektet og køkkenerne på Ringkøbing og Lemvig sygehus bliver i den forbindelse en del af Åkanden.

Den samlede udvikling i Åkandens produktion fremgår af tabel 1, som viser produktionen af kostdage 2003-2007/8 fordelt på den kommunale og den amtslige/regionale aftager. Derudover viser tabel 1 Åkandens aktivitet (i kroner) i forhold til øvrige kunder.

Tabel 1: Åkandens produktion i perioden 2003 til 2008

År	Egvad kommune og Ringkøbing-Skjern kommune (kostdage)		Ringkøbing amt og Region Midtjylland (kostdage)		Øvrige indtægter (kroner)	
	Budgetteret aktivitet	Faktisk aktivitet	Budgetteret aktivitet	Faktisk aktivitet	Budgetteret aktivitet	Faktisk aktivitet
2003	37.581	38.166 (72)	24.052	14.907 (28)	0	805.000
2004	32.485	32.183 (72)	17.000	12.289 (28)	0	815.602
2005	48.909	42.546 (63)	19.500	25.500 (37)	866.000	1.857.996
2006	44.272	42.070 (46)	41.000	48.639 (54)	1.100.000	1.784.304
2007	62.659	69.391 (60)	41.000	45.490 (40)	1.100.000	Ikke afsluttet
2008	76.722		41.500		2.160.829	

*Tallene i parentes viser den procentvise andel af Åkandens produktion, som er aftaget af henholdsvis Region Midtjylland og Ringkøbing-Skjern kommune. Procent beregningen er alene opgjort ud fra Åkandens produktion til de to aftagere.

Tabellen illustrerer udviklingen i Åkandens produktion. I 2003, da Åkanden blev startet, aftog Egvad kommune den største andel af Åkandens produktion. Efter à la carte konceptet blev udarbejdet i 2005 og sygehusene i Lemvig og Ringkøbing begyndte at modtage mad fra Åkanden, steg Ringkøbing amts andel, så amtet i 2006 aftog godt 50 pct. af Åkandens produktion. Siden 2006 har der være en tendens mod at Ringkøbing-Skjern kommune har aftaget en stigende antal kostportioner og dermed går tendensen mod at Ringkøbing-Skjern kommune aftager en stadig større andel af Åkandens totale produktion. I 2008 forventes det således at Ringkøbing-Skjern kommune aftager næsten 2/3 af Åkandens produktion mens Region Midtjylland forventes at aftage omkring 1/3 af produktionen.

Døgnekstprisen for à la carte ordningen leveret til Region Midtjylland var i 2007 101,86 kroner, og i 2008 er prisen sat til 102,67 kroner. Dette betyder at Åkandens samlede omsætning i forhold til Region Midtjylland i 2007 udgjorde 4.633.611 kroner. I 2008 forventes Åkandens samlede omsætning i forhold til Region Midtjylland at udgøre godt 4,26 mio. kroner. Til sammenligning var døgnekstprisen for Åkandens madordninger leveret til Ringkøbing-Skjern kommune i 2007 94 kroner for en døgnekstportion leveret til hjemmeboende ældre og 99,30 kroner for en døgnekstportion leveret til beboere på kommunens plejehjem. Den samlede omsætning for Åkandens samarbejde med Ringkøbing-Skjern kommune i 2007 nåede dermed op på 6,4 mio. kroner.

Åkandens samlede omsætning var i 2007 13,49 mio. kroner, hvilket betyder, at Åkandens aktivitet i forhold til Region Midtjylland udgjorde cirka 1/3 af Åkandens samlede omsætning i 2007.

3. Økonomi

Hospitalsenhed Vest har udarbejdet en beregning over de forventede økonomiske konsekvenser af at lade køkkenet i Holstebro stå for forplejningen på Regionshospitalet Ringkøbing og Regionshospitalet Lemvig. Beregningerne viser, at Hospitalsenhed Vest totalt set vil kunne spare ca. 1,2 millioner kroner årligt ved selv at stå for forplejningen frem for at købe forplejningen gennem Åkanden.

Beregningen fra Hospitalsenhed Vest, som viser en besparelse på 1,2 mio. kr., er baseret på det gennemsnitlige vare omkostningsniveau per døgnkostportion for maden produceret i køkkenet i Holstebro. Derudover inkluderer beregningerne fra Hospitalsenhed Vest udgifter til køkkenpersonale, som overtages fra Åkanden, udgifterne til transport, udgifter til ekstra energiforbrug samt udgifter til en kostkonsulent.

En eventuel opsigelse af aftalen med Åkanden og en samtidig hjemtagelse af madproduktionen til Regionshospitalet Holstebro betyder at interessentskabet må opløses. En opløsning af interessentskabet Åkanden vil få personalemæssige konsekvenser, som i et vist omfang vil have økonomisk betydning for køkkenet i Regionshospitalet Holstebro. I tilfælde af en hjemtagning af forplejningsopgaven og en opløsning af interessentskabet har Hospitalsenhed Vest, i henhold til virksomhedsoverdragelsesloven, en forpligtigelse til at overtage nogle af Åkandens personalemæssige forpligtigelser. De præcise personalemæssige forpligtigelser vil blive udredt i tilfælde af en opløsning. Derfor foreligger der på nuværende tidspunkt ikke en endelig opgørelse over de faktiske personalemæssige konsekvenser. Mængden af personale, der skal overtages af regionen skal opgøres i forhold til den del af opgaveløsningen (omsætningen) regionen tager med sig ved en opløsning af "Åkanden". Den foreløbige opgørelse indikere at der skal flyttes personale til Regionsenhed Vest svarende til ca. 2,7 mio. lønkroner. De økonomiske konsekvenser ved overtagelsen af de personalemæssige forpligtigelser er indregnet i Hospitalsenhed Vest beregning af økonomien.

4. Åkandens à la carte koncept og frit menuvalg ordningen fra RH Holstebro

De to madordninger fra henholdsvis Åkanden og Regionshospitalet Holstebro adskiller sig fra hinanden med hensyn til det bagvedliggende koncept, men på trods af forskelle er der også lighedspunkter mellem de to koncepter.

À la carte konceptet er baseret på en meget høj grad af valgfrihed både hvad angår menuvalg og hvad angår spisetidspunktet. À la carte konceptet er udviklet af Åkanden med det formål at sikre en bedre ernæring af patienterne. At spise à la carte betyder, at patienten bestiller maden efter et menukort. Menukortet har 67 valgmuligheder, og grundideen med à la carte konceptet er, at den syge får den rigtige mad, dvs. mad, som patienten har lyst til at spise på det rigtige tidspunkt, dvs. når patienten har lyst. I praksis betyder det, at der ikke er faste spisetider. Der er mange forskellige menuer at vælge mellem til alle måltider, og maden anrettes portionsvis og pyntes op på tallerkenen. Derudover betyder produktionsmåden i à la carte konceptet (køle

vakuumpakket mad, der opvarmes lige inden måltidet indtages), at flere vigtige næringsstoffer bevares i forhold til traditionel hospitalsmad.

Ordningen, der tilbydes som afløser for Åkandens koncept er identisk med ordningen på regionshospitalet i Holstebro. Køkkenets koncept er en ordning benævnt "frit menuvalg". Selv om ordningen fra Regionshospitalet Holstebro ikke har så høj en grad af valgfrihed, som konceptet fra Åkanden, så er grundtanken i ordningen fra Regionshospitalet Holstebro også baseret på valgfrihed. Ordningen giver patienterne mulighed for selv at sammensætte deres menu ud fra et menukort med tilhørende informationsmateriale. Den eneste forskel er, at den mad der skal ud af huset tilberedes, køles ned og leveres til Regionshospitalet Lemvig og Regionshospitalet Ringkøbing. Maden serveres herefter den følgende dag. Til middag tilbydes patienterne 1 forret, 3 hovedretter og 1 dessert. Maden transporteres opvarmet i madvogne til sengeafsnittene og udportioneres decentralt. På sengeafsnittene anrettes maden efter den enkelte patients ønsker og behov. Patienter der ikke ønsker den frisklavede mad kan vælge mellem 18 forskellige kølede à la carte retter, og 17 frostretter.

Både à la carte ordningen fra Åkanden og den mere traditionelle hospitalsmad fra køkkenet på Regionshospitalet Holstebro har opnået stor tilfredshed hos brugerne i diverse patienttilfredshedsundersøgelser. Der kan derfor ikke påpeges markante forskelle i den oplevede tilfredshed på forplejningen fra henholdsvis Åkanden og køkkenet i Holstebro.

5. Juridiske forpligtigelser og I/S kontrakten

Hospitalsenhed Vest har en kontraktlig forpligtigelse med Åkanden om leverancer af forplejning til Regionshospitalet Lemvig og Regionshospitalet Ringkøbing. En eventuel opsigelse af madleverancer fra Åkanden til Regionshospitalet Lemvig og Regionshospitalet Ringkøbing skal ske med minimum 6 måneders varsel.

En eventuel beslutning om at ændre madordningen fra Åkandens a la carte koncept til madordningen fra køkkenet i Regionshospitalet Holstebro vil også få konsekvenser for grundlaget for interessentskabet mellem Region Midtjylland og Ringkøbing-Skjern kommune. I tilfælde af at Hospitalsenhed Vest ikke længere får leveret mad fra Åkanden, vil der ikke længere være juridisk grundlag for Region Midtjyllands engagement i interessentskabet Åkanden.

Ifølge sundhedslovens §78 stk. 3 kan et regionsråd efter indenrigs- og sundhedsministerens godkendelse samarbejde med offentlige myndigheder og private virksomheder, herunder i selskabsform, om løsningen af fælles opgaver og påtage sig dermed forbundne udgifter. Hvis Hospitalsenhed Vest ophører med at få leveret mad fra Åkanden betyder det i princippet at interessentskabet ikke længere løser en fælles opgave for Region Midtjylland og Ringkøbing-Skjern kommune. Det er tvivlsomt om Region Midtjyllands fortsatte engagement i interessentskabet vil være lovligt i denne situation. En ændring i madordningen vil derfor reelt betyde at Region Midtjylland vil være juridisk forpligtiget til at opsige interessentskabsaftalen.

Interessentskabskontraktens ordlyd vedrørende muligheden for opsigelse lyder som følger:
"Interessentskabskontrakten er uopsigelig indtil 31. december 2005. Herefter kan begge parter opsige kontrakten med 6 måneders skriftlig varsel til udgangen af en måned. Uanset opsigelighedsbestemmelserne ovenfor er parterne dog berettiget til at opsige

interessentskabskontrakten, såfremt væsentlige forudsætninger for interessentskabskontrakten, herunder ændret lovgivning, brister. I tilfælde af en parts opsigelse opløses interessentskabet. Afviklingen af interessentskabets aktiver og passiver sker ved likvidation af en af interessenterne udpeget likvidator. Såfremt der ikke senest 2 måneder efter ophørstidspunkt er opnået enighed om valg af likvidator, er interessenterne enige om at anmode skifteretten om at forestå likvidationen”.

Region Midtjylland og Ringkøbing-Skjern kommune ejer hver, i kraft af lige store kapitalindskud, 50 pct. af selskabet, uanset forskel i størrelsen af leverancer til interessenterne

En eventuel opløsning af Interessentskabet vil under alle omstændigheder påvirke driften i Åkanden. I tilfælde af en opløsning af interessentskabet vil Region Midtjylland tilstræbe at Interessentselskabet bliver opløst på en måde, som gør det muligt for Åkanden at fortsætte driften i en anden organisatorisk sammenhæng.

6. Åkanden og Ringkøbing-Skjern kommune

Efter en eventuel opløsning af interessentskabet Åkanden vil Ringkøbing-Skjern kommune fortsat have behov for et madtilbud til kommunens ældre. I forbindelse med drøftelserne omkring en eventuel opsigelse af interessentskabet har Ringkøbing-Skjern kommune overvejet muligheden for at videreføre Åkandens aktiviteter indenfor ændrede organisatoriske rammer. Det er derfor muligt at det ”ny” Åkanden fortsat ønsker at leje køkkenfaciliteterne i Tarm, forudsat at der kan skabes enighed om en ny lejekontrakt.